

Działania Ministerstwa Środowiska na rzecz rozwoju geotermii w Polsce

Andrzej Przybycin¹

The Ministry of the Environment activities supporting development of geothermal energy in Poland.
Prz. Geol., 58: 558–559.

A. Przybycin

Abstract. The development of geothermal plants in Poland is accelerating and it is high on the priority list of the Ministry of the Environment. Thermal water is one of the cleanest renewable energy sources but its economic exploitation requires support at the administrative level and a favorable regulatory environment. Therefore, the Ministry of the Environment is implementing its policy of development of geothermy in Poland through a legislative initiative and information activities and support. That legislative initiative has taken the form of a government proposal of a new Geological and Mining Law. The new law, which was already submitted to the parliament, markedly simplifies procedures necessary for prospecting, exploration and exploitation of the thermal water. In addition, there was prepared an information packet for entrepreneurs planning investments in geothermy. The packet (www.mos.gov.pl/geotermia) contains guidelines for proper preparation of an application for concession and lists documents and permits required in the process of awarding concession, in accordance with regulations introduced

by the Geological and Mining Law and the Energy Law, and information regarding the state aid and support of EU funds which entrepreneurs may obtain for financing the prospecting and exploration of the thermal waters deposits and construction of geothermal plants. Bearing in mind the need of further development of the geothermal plants and the new geological research and implementation of the new technologies, the Ministry of the Environment has awarded contracts for new research projects which are financed by the National Fund for Environmental Protection and Water Management (NFOŚiGW).

Keywords: geothermal energy, geological and mining law, thermal water

Rozwój geotermii w Polsce nabiera tempa. Wykorzystanie gospodarcze wód termalnych – jednego z najczystszych odnawialnych źródeł energii – wymaga wsparcia na poziomie administracyjnym oraz prawnym. Dążąc do pobudzenia przedsiębiorczości w zakresie inwestycji geotermalnych, należy ułatwiać inwestorom uzyskanie niezbędnych pozwoleń na prowadzenie działalności oraz udzielać wsparcia ze środków publicznych na jej uruchomienie. W celu podkreślenia znaczenia tych działań dla polskiej gospodarki 8 marca br. podpisano deklarację współpracy na rzecz zwiększenia stopnia wykorzystania energii geotermalnej w Polsce. Podpisy pod tym dokumentem złożyli:

H.J. Jezierski – podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju, J. Strzelec-Łobodzińska – podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki, A. Czerwiński – przewodniczący Podkomisji Stałej ds. Energetyki Komisji Gospodarki Sejmu RP oraz B. Kępińska – prezes Polskiego Stowarzyszenia Geotermicznego.

W ramach realizacji polityki na rzecz rozwoju geotermii w Polsce resort środowiska kieruje działaniami legislacyjnymi, informacyjnymi oraz pomocowymi. W zakresie tych pierwszych od dwóch lat prowadzone są intensywne prace nad rządowym projektem ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*. Zawiera on regulacje zasad prowadzenia działalności w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania wód termalnych, na warunkach – w porównaniu z obowiązującym stanem prawnym – bardziej uproszczonych i przyjaznych przedsiębiorcom.

¹Departament Geologii i Koncesji Geologicznych, Ministerstwo Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa; andrzej.przybycin@mos.gov.pl

Głównymi zmianami w projektowanej ustawie, odnoszącymi się do wód termalnych, są:

- ❑ rezygnacja z koncesji na prowadzenie działalności polegającej na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż wód termalnych – założono, że dostatecznym instrumentem nadzoru jest decyzja zatwierdzająca projekt robót geologicznych;
- ❑ skrócenie procesu koncesyjnego w przypadku koncesji na wydobywanie wód termalnych, przede wszystkim przez znaczące ograniczenie czasochłonnych obowiązków współdziałania z innymi organami w postępowaniu koncesyjnym;
- ❑ wyłączenie koncesjonowania wód termalnych z zakresu działań ministra środowiska i włączenie w zakres działań marszałków województw, co niewątpliwie skróci drogę do urzędu wielu przedsiębiorcom;
- ❑ utrzymanie zerowej stawki opłaty eksploatacyjnej za wydobywanie wód termalnych.

W Ministerstwie Środowiska przygotowano pakiet informacyjny dla przedsiębiorców planujących inwestycje geotermalne (dostępny pod adresem www.mos.gov.pl/geotermia). Daje on potencjalnym inwestorom możliwość zapoznania się z informacjami nt. opracowań o tematyce geotermalnej, zrealizowanych na zamówienie ministra środowiska i sfinansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Niektóre z opracowań, jak np. *Atlas zasobów geotermalnych na Niżu Polskim* pod red. W. Góreckiego, można pobrać bezpośrednio ze strony. Pakiet zawiera również wskazówki, jakie dane należy zamieścić we wniosku koncesyjnym oraz jakie dokumentacje i pozwolenia są wymagane zgodnie z procedurą koncesyjną, wynikającą z ustaw *Prawo geologiczne i górnicze* oraz *Prawo energetyczne*. Przedsiębiorca może ponadto uzyskać informacje dotyczące opłat związanych z prowadzeniem działalności poszukiwawczo-rozpoznawczej i wydobywczej. Dzięki pakietowi ma również ułatwiony kontakt z partnerami z branży geologicznej, specjalizującymi się w badaniach geotermalnych oraz inwestorami, którzy posiadają już

koncesje. Przydatne mogą okazać się informacje dotyczące pomocy publicznej i wsparcia ze środków unijnych, które można uzyskać na sfinansowanie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych oraz budowę zakładów geotermalnych. Przedsiębiorcy mają możliwość ubiegania się o wsparcie ze środków NFOŚiGW, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ), 16 Regionalnych Programów Operacyjnych oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Działania resortu w zakresie wsparcia finansowego prowadzone są na podstawie *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej na przedsięwzięcia związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż wód termalnych* (Dz. U. Nr 97, poz. 814) oraz programów priorytetowych NFOŚiGW. W latach 1995–2008 ze środków funduszu wydano ok. 35,8 mln zł na wsparcie poszukiwań geotermalnych. Od dwóch lat organizowane są konkursy, w których tylko najlepsze i uzasadnione ekonomicznie projekty mają szansę na uzyskanie wsparcia. W 2009 r. NFOŚiGW przyznał kolejne dwie dotacje w wysokości ok. 9 mln zł, w br. wpłynęło już 5 wniosków, które są obecnie rozpatrywane. Z uwagi na potrzebę dalszego rozwoju geotermii, prowadzenia nowych badań geologicznych oraz wdrażania nowych technologii na zamówienie ministra środowiska, ze środków funduszu realizowane są opracowania dotyczące m.in. weryfikacji zasobów dyspozycyjnych wód termalnych Niecki Podhalańskiej, oceny zasobów wód i energii geotermalnej w Karpatach Zachodnich, badań w zakresie poprawy chłonności skał zbiornikowych w związku z zatłaczaniem wód termalnych oraz oceny perspektyw wdrożenia w Polsce technologii *hot dry rocks*, polegającej na wykorzystaniu ciepła Ziemi na dużych głębokościach.

Liczba udzielonych koncesji (do 1 czerwca br.) – 8 na wydobywanie i 22 na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż wód termalnych – świadczy o wzrastającym zainteresowaniu geotermią w Polsce i stawia coraz poważniejsze wyzwania przed administracją geologiczną.